

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

סוכה דף יב.

מדוע הסיכוך דלהלן פסול, והאם האיסור הוא מה"ת או רק מדרבנן?

משנתנו: בחבילי קש וכו'	במשנה לקמן: החוטט בגדיש וכו'	לר' יוחנן
משום גזירת אוצר ¹ - דרבנן	משום תעשה ולא מן העשוי - מה"ת	
נתנם לשם סיכוך - גזירת אוצר דרבנן נתנם כל השנה - תעשה ולא מן העשוי מה"ת	חטט ונענע העומרים דלמעלה - גזירת אוצר דרבנן חטט ולא נענע העומרים דלמעלה - תעשה ולא מן העשוי מה"ת	לרב אשי ²

סוכה דף יב:

פשתן שנמצא בתהליכי העיבוד דלהלן, האם מסככים בו?

לצד שני בספק דרבה בב"ח	לצד אחד בספק דרבה בב"ח	
	כשרה ³	כשאינו מעובד כלל - הוצני פשתן
	כשרה	כשנשרה במים - ספק הושני
ספק	ספק ⁴	כשנכתש במכתשת - ספק הושני
	פסולה ⁵	כשנסרק במסרק - אניצי פשתן

¹ פי', דמצאנו שאמר ר' חייא בר אבא בשם ר' יוחנן, שאסור לסכך בחבילי קש וכו', גזירה שמא יבואו להתייר בכה"ג שלא נתן את החבילות לשם סיכוך, דהא פעמים אדם בא מהשדה וחבילתו על כתפו ומניחה על גבי סוכתו כדי ליבשה, ולבסוף נמלך עליה לסיכוך, שבכה"ג לא היה הסיכוך אפי' לא לשם צל ופסול מה"ת, לכן גזרו גזירת אוצר לאסור לסכך בחבילי קש וכו'.

² רב אשי חולק על מה שאמר ר' יעקב בשם ר' יוחנן שמשנה אחת טעמה משום גזירת אוצר ומדרבנן ומשנה אחת משום איסור דאורייתא דתעשה ולא מן העשוי, וס"ל ששתי המשניות מיירי בשני האיסורים, וכפי המקרים המבוארים להלן. אכן ר' יוחנן דייק מלשון המשניות שכל אחת מדברת באופן מסוים דוקא. דהנה משנתנו אמרה "אין מסככים בהן" - ולא אמרה "אינה סוכה", ש"מ שמה"ת נחשבת סוכה אלא שרבנן גזרו לאסור משום גזירת אוצר. ולכך על כרחך שמיירי במשנתנו במניח את החבילות לשם סיכוך ולכן אינו פסול מה"ת אלא מדרבנן. [אכן כתבו התוס' (בד"ה אין) דלא גרסינן "אין מסככים לכתחילה" - דגם בדיעבד הוא פסול מדרבנן]. ואילו המשנה לקמן גבי חוטט בגדיש, קתני "אינה סוכה" - ומבואר שאינה סוכה גם מה"ת, ולכן על כרחך מיירי בלא נענע את העומרים דלמעלה לצד הסכך, ולכן פסולה גם מה"ת, ולא רק משום גזירת אוצר.

³ דהם גידולי קרקע, ואינם ראויים לקבל טומאה, ולכן שפיר מסככים בהם.

⁴ ר' יוחנן אמר "והושני פשתן איני יודע מהו", כלומר, ר' יוחנן אומר שאינו יודע מה דין הושני פשתן האם הם כשרים כהוצני או פסולים כאניצי. והוסיף רבה בר בר חנה להסתפק עוד בדברי ר' יוחנן עצמו, ואמר "והושני עצמן איני יודע", כלומר, איני יודע למה קורא ר' יוחנן הושני, האם הוא קורא למה שכבר נכתש במכתשת ורק לא סורק הושני - ובזה הסתפק לאסור, אבל אם אפי' לא שרה אותו במים פשוט לו שמותר, או שסובר ר' יוחנן שהושני הוא גם מה שנשרה במים וגם אם כתשו במכתשת ובשניהם הסתפק לאסור.

⁵ ופירש"י הטעם משום שראויה להטמא בנגעים, והדין הוא דאין מסככים בדבר המקבל טומאה. ותוס' (בד"ה באניצי) פירשו, דהואיל וקרוב הוא לטומאה גזרו בו רבנן.